

Josef Šedlbauer/Změna – Jak udržet vodu v krajině?



19. 10. 2018 00:00

Rok 2018 si budeme pamatovat jako dobu, kdy se přestalo o Libereckém kraji vtípkovat jako o „nočníku Evropy“. I ve srovnání se zbytkem republiky bylo v našem kraji extrémní sucho. Příští rok může být lepší, ale dlouhodobý trend se téměř jistě nezmění. Vidíme ho na klesajících hladinách podzemní vody, na snižující se schopnosti půdy vodu nasáknout a udržet. Klimatické modely pro střední Evropu předpovídají větší množství extrémních jevů – sucha a přívalových dešťů, které vedou k povodním.

Je celkem dobře známo, co pomůže udržet vodu v krajině: Stavba tůní a rybníků, průleहů a poldrů, obnova mokřadů, deregulace vodních toků, omezení zástavby v záplavových oblastech, omezení stavby stále nových hal, parkovišť a silnic, podpora zemědělských technologií, které do půdy vracejí organickou složku.

Do těchto oblastí by měla směřovat podstatná část investic kraje. I proto jsme vedení kraje navrhli zřízení fondu, který by obcím pomáhal s vyhledáváním a přípravou projektů a poskytoval peníze na potřebné výkupy pozemků a spolufinancování investic, které jsou často mimo možnosti obcí samotných. Takový fond by měl disponovat alespoň 50–100 milióny korun ročně. Zatím máme příslib pouze na jednotky milionů, což je naprosto nepostačující. Odkud ty peníze chceme vzít? Rozpočet kraje roste o čtvrt miliardy ročně díky vyšším daňovým výnosům. Za poslední čtyři roky se tak rozpočet zvýšil o miliardu. Desetina toho nárůstu na investice, které ovlivní schopnost krajiny zajistit nám základní životní podmínky na další desetiletí – to není přehnaný požadavek.

Kraj zatím vydává podstatně více peněz jen na nápravu důsledků, jako je zajišťování pitné vody z jiných zdrojů pro oblast Frýdlantska. My chceme, aby úsilí a prostředky šly do řešení příčin. Jedině tak je možné do budoucna zajistit nejen ochranu před ničivými povodněmi, ale hlavně dostatek vody pro domácnosti, pro zemědělství a pro přírodu.